

REPUBLIKA HRVATSKA
Povjerenstvo za odlučivanje
o sukobu interesa

Broj: M-103/14

Zagreb, 21. kolovoza 2014.

Povjerenstvo za odlučivanje o sukobu interesa (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo), na temelju članka 30. stavka 1. podstavka 2. Zakona o sprječavanju sukoba interesa („Narodne novine“ broj 26/11., 12/12., 126/12. i 48/13. – pročišćeni tekst Zakona, u daljnjem tekstu: ZSSI), **na zahtjev dužnosnika Roka Andričevića, zamjenika ministra znanosti, obrazovanja i sporta**, za davanjem mišljenja Povjerenstva, na 64. sjednici, održanoj 21. kolovoza 2014., daje slijedeće:

MIŠLJENJE

Ocjena da li se u postupku odabira projekata koji će biti financirani iz sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj, dužnosnik nalazi u sukobu interesa, ovisi o konkretnim okolnostima svakog pojedinog slučaja.

Ukoliko nastupe okolnosti koje ugrožavaju ili mogu ugroziti, odnosno okolnosti povodom kojih se može opravdano može smatrati da ugrožavaju nepristranost dužnosnika u obnašanju javne dužnosti, dužnosnik je dužan upravljati takvom situacijom i učiniti sve što je potrebno da zaštiti javni interes.

U svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa, te provođenja edukacije dužnosnika u pitanjima sukoba interesa, Povjerenstvo može dati mišljenje o Pravilniku MZOS o sprječavanju sukoba interesa u postupku provedbe natječaja za odabir projekata koji će se financirati iz sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj, te po potrebi u postupku donošenja takvog pravilnika, davati MZOS-u smjernice i upute.

Obrazloženje

Zahtjev za davanjem mišljenja Povjerenstva podnio je dužnosnik Roko Andričević, zamjenik ministra znanosti, obrazovanja i sporta. U knjigama ulazne pošte zahtjev Klasa 023-01/14-02/0141, Ur.broj: 533-19-14-0001 zaprimljen je pod poslovnim brojem 711-U-2384-M-103/14-1-1 dana 6. kolovoza 2014. godine, povodom kojeg se vodi predmet broj M-103/14.

Člankom 3. stavkom 1. podstavkom 6. ZSSI-a, propisano je da su zamjenici ministra dužnosnici u smislu navedenog zakona.

Člankom 6. stavkom 1. i stavkom 2. ZSSI, propisano je da su dužnosnici dužni u slučaju dvojbe da li je neko ponašanje u skladu s načelima javnih dužnosti zatražiti mišljenje Povjerenstva koje je potom dužno na zahtjev dužnosnika dati obrazloženo mišljenje u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.

U zahtjevu dužnosnik u bitnom navodi da Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (u daljnjem tekstu: MZOS), pobliže dvije Uprave unutar ustroja MZOS-a, i to Uprava za znanost i tehnologiju te Uprava za standard, strategije i posebne programe, obavljaju funkciju Posredničkog tijela razine 1 u sustavu upravljanja i kontrole korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj. Navedenim upravama MZOS-a, dozvolu za rad s fondovima Europske unije dodijelila je Europska komisija, pri čemu postoji obveza postupanja sukladno strogo propisanim procedurama. U ustavu upravljanja i kontrole korištenja europskih strukturnih i investicijskih fondova, potrebno je imenovati čelnika tijela odgovornog za upravljanje određenim prioritetom u okviru Operativnih programa, koji mora biti dužnosničke razine, obzirom da uz odgovornost za provođenje politike iz svoje resorne nadležnosti, jedino dužnosnička razina može potpisivati ugovore sa značajnim financijskim obvezama.

U podnesenom zahtjevu dužnosnik nadalje navodi da se u MZOS-u na dužnosničke funkcije, odnosno na dužnosti ministra, zamjenika ministra i pomoćnika ministra, obično imenuju predstavnici znanstvene i akademske zajednice koji dolaze iz javnih istraživačkih organizacija i visokih učilišta, čije je financiranje i nadzor nad njihovom djelatnošću u nadležnosti MZOS-a. Na natječaje raspisane u okviru strukturnih instrumenata koje provodi MZOS, prijavljuju se upravo istraživačke organizacije i visokoškolske ustanove.

Dužnosnik od Povjerenstva traži mišljenje postoji li sukob interesa u situaciji kada u ime MZOS-a ugovore potpisuje čelnik tijela koji dolazi iz istraživačke organizacije ili visokoškolske ustanove koja je odabrana na natječaju, te traži uputu kako postupiti u takvoj situaciji obzirom da nitko drugi osim imenovanog čelnika tijela ne može potpisivati ugovore.

Dužnosnik nadalje navodi da se u postupku odabira projekta, imenuje Povjerenstvo za odabir projekta, te se zbog složenosti i stručnosti prijedloga projekata iz područja istraživanja i razvoja, za ocjenu i reviziju projekta, koriste usluge vanjskih procjenitelja kao stručnjaka u određenom znanstvenom području, polju ili grani. Takvi stručnjaci, koji mogu kvalitetno ocijeniti znanstvenu vrijednost i izvedivost projektnog prijedloga, također dolaze sa znanstveno istraživačkih institucija koje su podnositelji prijedloga na natječaj. Dužnosnik navodi da će u programskom razdoblju korištenja fondova Europske unije 2014 – 2020, MZOS ulagati u infrastrukturne projekte koji se odnose na izgradnju, adaptaciju i opremanje istraživačkih organizacija, te da MZOS ne može procijeniti kvalitetu projektne i tehničke dokumentacije koja se odnosi na izvođenje građevinskih radova, već će u okviru projekta Tehničke pomoći, zatražiti mišljenje vanjskih stručnjaka o kvaliteti dokumentacije i usklađenosti sa zakonskim i podzakonskim aktima.

Dužnosnik od Povjerenstva traži mišljenje, postoji li sukob interesa vanjskih stručnjaka koji dolaze iz redova institucija koje su potencijalni podnositelji projektnog prijedloga, kao i uputu kako pravilno postupiti u takvim situacijama. Dužnosnik napominje da vanjski stručnjaci prije početka postupka procjene potpisuju izjavu o nepristranosti i povjerljivosti, te bi bili izuzeti od mogućnosti procjene projektnog prijedloga koje je prijavila njihova matična institucija, a mogli bi ocjenjivati samo one projektne prijedloge koji se ne odnose na njihovu instituciju.

U konačnici dužnosnik pita da li bi Povjerenstvo moglo dati stručno mišljenje na Pravilnik o sprječavanju sukoba interesa kojeg bi donijelo MZOS.

Povjerenstvo ističe da su u obnašanju javnih dužnosti dužnosnici dužni rukovoditi se načelom da se javna dužnost obnaša u javnom interesu, iz kojeg se izvodi i obveza dobrog upravljanja u svim onim situacijama u kojima privatni interes dužnosnika dolazi u koliziju, ili bi mogao doći u koliziju s javnim interesom. Načela savjesnosti, odgovornosti i nepristranosti u obnašanju javne dužnosti obvezuju dužnosnike da u cilju očuvanja vlastite vjerodostojnosti i dostojanstva povjerene im dužnosti, kao i u cilju očuvanja povjerenja građana u tijela javne vlasti, ne koriste obnašanje javne dužnosti za osobni probitak ili probitak osobe koja je s njima povezana.

U svakoj situaciji u kojoj postoje okolnosti povodom kojih bi se opravdao moglo smatrati da je nepristranost dužnosnika u donošenju odluka iz njegove nadležnosti bila ugrožena postojanjem nekog njegovog privatnog interesa ili interesa povezane osobe, može doći i do sukoba interesa. Uvažavajući postupak odabira projekta te daljnji tijek dodjele i praćenja korištenja sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj, za ocjenu o postojanju sukoba interesa dužnosnika nije presudno tko u konačnici potpisuje ugovor s podnositeljem prijedloga koji je odabran na natječaju, već da li je u postupku koji je prethodio potpisivanju ugovora, dužnosnik koristio obnašanje svoje dužnosti kako bi pogodio nekom privatnom interesu, na štetu javnog, stoga se ocjena o postojanju sukoba interesa može dati samo u odnosu na konkretnu situaciju a ne načelno.

Svrha propisivanja obveze dužnosnika da zatraži mišljenje Povjerenstva u slučaju sumnje da li se u nekoj konkretnoj situaciji nalazi u sukobu interesa je u tome da se javnim deklariranjem sporne situacije, poveća njezina transparentnost te da se time smanji potencijalni koruptivni rizik.

Unatoč strogo propisanim procedurama, u postupku odabira projekata koji će biti financirani iz sredstava europskih strukturnih i investicijskih fondova u Republici Hrvatskoj, može doći do sukoba interesa u gotovo svim njegovim fazama, osobito u postupku odabira vanjskih procjenitelja i imenovanja Povjerenstva za odabir projekata, stoga Povjerenstvo pozdravlja i podržava donošenje Pravilnika o sprječavanju sukoba interesa na razini MZOS-a. U postupku donošenja takvog Pravilnika, Povjerenstvo može u svrhu učinkovitog sprječavanja sukoba interesa, te provođenja edukacije dužnosnika u pitanjima sukoba interesa, davati određene smjernice i upute.

Slijedom svega navedenog Povjerenstvo je dalo mišljenje kako je navedeno u izreci ovoga akta. Mišljenje će se dostaviti dužnosniku Roku Andričeviću putem pošte te će biti objavljeno na internetskim stranicama Povjerenstva.

PREDSJEDNICA POVJERENSTVA

Dalija Orešković, dipl.iur.

